

		1 (4)
	Datum	
	Datum	Er referens/diarienummer
	2023-06-19	KN2023/02755
Avsändarens kontaktperson	Mottagare	
Henning Törner, henning.torner@sis.se	Klimat- och näringslivsdepartementet	

Svar på remiss: Kommissionens förslag till direktiv om verifiering och kommunikation om uttryckliga miljöpåståenden, KN2023/02755

Svenska institutet för standarder, SIS, tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

SIS yttrar sig i frågor som rör standardisering som process samt hänvisning till standarder och tekniska specifikationer, genom SIS roll som nationellt standardiseringsorgan.

I vår bedömning av remissen har vi ett standardiseringsperspektiv med fokus på Kommissionens förslag till direktiv om verifiering och kommunikation om uttryckliga miljöpåståenden.

Vi ser övergripande positivt på en ökad tydlighet gällande uttryckliga miljöpåståenden.

Ett lämpligt sätt att balansera konsumentintressen med de säljande företagens intressen är att ta hänsyn till och nyttja relevanta standarder på området.

Vi anser att det finns fördelar med tydliga kopplingar mellan direktiv och relevanta internationella standarder. En av fördelarna med standardiseringen är att den kan fungera som ett komplement till lagstiftningen i situationer där lagstiftaren av olika skäl inte ansett det lämpligt att reglera. Vi konstaterar att förslaget till nytt direktiv täcker områden där det finns flera relevanta standarder publicerade som kan underlätta uppfyllande av direktivets krav. Vi konstaterar också att det pågår standardisering med koppling till de aktuella frågorna på internationell nivå inom ISO Technical Committee ISO/TC 207, Environment management.

Sverige är, genom SIS tekniska kommitté SIS/TK 207, miljöledning, delaktiga i detta arbete.

Följande standarder inom miljökommunikation bedömer SIS är relevanta för förslaget till nytt direktiv:

Standarden EN ISO 14020 är en grundstandard för miljökommunikation som relaterar till förslaget till nytt direktiv, speciellt om det kopplas ihop med krav på tredjepartsverifiering i form av certifiering.

I samma standardserie finns specifika standarder som innehåller ytterligare krav och vägledning för, på engelska: ecolabels, environmental product declarations (EPDs) and footprint communications.

Standarderna som listas nedan kan, i olika utsträckning, vara relevanta för direktivförslagets artikel 3-6 (miljöpåståenden), artikel 7-8 (miljömärkningar och system för miljömärkning) samt artikel 10-11 (kontroll och intygande samt kontrollör).

- **EN ISO 14020 Miljökommunikation av produkter via uttalanden och program — Principer och allmänna krav**
Standarden innehåller det centrala begreppet "environmental statement" och "environmental statement program" som motsvarar "environmental claims" i förslaget till direktiv.
- **EN ISO 14024 Miljömärkning och miljödeklarationer - Typ I miljömärkning - Principer och procedurer**
Miljömärkningssystemen "Bra Miljöval" och "Svanen" är exempel på miljömärkningar som baserar sig på denna standard. Standarden ska genomgå en revidering för att struktur och innehåll ska bli mer i linje med den senaste utgåvan av EN ISO 14020.
- **EN ISO 14025 Miljömärkning och miljödeklarationer - Typ III miljödeklarationer - Principer och procedurer**
Denna standard ligger till grund för livscykelanalysbaserade miljödeklarationer.

Environmental Product Declarations (EPD) programmen är baserade på denna standard. Standarden är också viktig i relation till EU-policy såsom grund till EU:s Product Environmental Footprint (PEF) samt i relation till Construction Product Regulation (CPR) t.ex. genom att vara en normativ referens i den CPR-harmoniserade byggstandarden EN 15804 Hållbarhet hos byggnadsverk - Miljödeklarationer - Produktspecifika regler.
- Även EN ISO 14025 ska genomgå en revidering/ för att struktur och innehåll ska bli mer i linje med den senaste utgåvan av EN ISO 14020. SIS planerar att leda arbetet på internationell nivå.
- **EN ISO 14065 Allmänna principer för och krav på organ som validerar och verifierar miljöinformation**
Denna standard innefattar krav på de som verifierar och validerar miljöpåståenden. Den är kopplad till **EN ISO/IEC 17029 Allmänna principer och krav för validerings- och verifieringsorgan**. Dessa standarder relaterar till artikel 10 och 11 i förslaget till direktiv.
- **ISO 14033 Kvalitativ miljöinformation**
Standarden ger en samlad vägledning för transparens och homogen verifieringsmetodik för ett miljöpåståendes bakomliggande miljöanalys.

SIS har varit med i processen att ta fram dessa standarder. Standarderna är publicerade och vi ser positivt på att de används och hänvisas till.

Utöver ovan nämnda standarder vill SIS också informera om pågående arbete inom klimatrelaterade uttryckliga påståenden (punkt 21 i förslaget till direktiv). Inom ISO har ett dokument, International Workshop Agreement 42, utvecklats som omfattar "Net Zero Guidelines" och arbete pågår nu med en kommande standard **ISO 14068 "Carbon Neutrality"**. Dokumenten syftar till att utveckla och förbättra praxis inom klimat/växthusgasneutralitet och netto-nollarbete. De relaterar därmed till problem beskrivna i dokumentets punkt 21 gällande uttryckliga påståenden om klimatpåverkan.

ISO/DIS 14068 Carbon Neutrality, som enligt plan ska publiceras i slutet av 2023, ställer bland annat krav/kriterier på krediter av hög kvalitet och på deras program samt krav på uttryckliga påståenden och rapporter.

ISO/IWA 42 Net Zero Guidelines är inte en kravstandard men ger relevant vägledning, bland annat att

- endast residuala emissioner neutraliseras genom växthusgasinfångning,
- delmål på vägen mot netto-noll vart femte år formuleras,
- vetenskapliga reduktionsbanor används,
- andra miljö- och sociala mål inte försämras när netto-noll eftersträvas.

Följande synpunkter har SIS gällande text i förslaget:

SIS anser att texten i artikel 10 skulle kunna utvecklas för att ytterligare tydliggöra hur bedömning av överensstämmelse ska gå till och vilken roll harmoniserade standarder kommer att ha. SIS föreslår att texten inkluderar en hänvisning till harmoniserade standarder eftersom organisationer bakom miljöpåståenden och miljömärkningar med fördel kan använda metoder och riktlinjer från ISO- och CEN-standarder.

Att skapa olika verifieringssystem i medlemsstaterna utan att hänvisa till harmoniserade EN- och ISO-standarder skulle potentiellt kunna skapa olika krav på överensstämmelse i olika medlemsländer. Harmoniserade europeiska standarder kan vara ett utmärkt verktyg för att säkerställa konsekvent hantering i hela Europa vilket möjliggör jämförbarhet av gröna påståenden mellan medlemsländer.

En tänkbar formulering finns i förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter, artikel 34 *Presumption om överensstämmelse*, punkt 1, som hanterar koppling till relevanta harmoniserade standarder inom området.

Då förslaget till direktiv även syftar till att fastställa krav på miljömärkning (artikel 7 och 8) kan texten i förordning om ett EU-miljömärke (EG) nr 66/2010, vara relevant att överväga. Särskilt då artikel 4 om behöriga organ och där särskilt punkt 4 gällande standarder:

”4. De behöriga organen ska se till att kontrollen utförs på ett konsekvent, neutralt och tillförlitligt sätt av en part som är oberoende av den aktör som kontrolleras och bygger på internationella, europeiska eller nationella standarder och förfaranden avseende organ som tillämpar produktcertifieringsprogram.”

SIS anser även att texten kan utvecklas för att ytterligare klargöra vilken typ av miljökommunikation som åsyftas i förslaget till direktiv. I ett internationellt sammanhang har sedan länge ett flertal ISO-standarder utarbetats för att beskriva olika former av miljökommunikation – dessa är i allt väsentligt av tre slag: miljömärken, miljöuttalanden och miljödeklarationer – ofta benämnda *Typ I, II och III*.

I texten nämns ISO 14001, ISO 14024 och ISO 14025. Dessa tre standarder är alla även fastställda som europeiska standarder och ska benämnas EN ISO.

Nytt relevant standardiseringsarbete

På europeisk nivå, inom den europeiska standardiseringsorganisationen CEN, har SIS föreslagit ett nytt standardiseringsarbete inom cirkulär ekonomi där terminologi och informations spridning föreslås bli två arbetsgrupper. Under 2023 bedöms även ett förslag om ny europeisk standardisering gällande digitala produktpass att presenteras vilket kan resultera i relevanta standarder för att underlätta efterlevnad av förslaget till direktiv.

Med vänlig hälsning

Annika Andreassen, VD
Svenska institutet för standarder

SIS är en ideell förening och ett svenskt standardiseringsorgan. SIS är utsedd av regeringen att representera Sverige i ISO och CEN.

SIS projektleder det svenska arbetet med att ta fram standarder och tillhandahåller och förvaltar standarder i Sverige. Vi finansierar vår verksamhet genom främst deltagaravgifter och försäljning av standarder.

SIS verkar för svenskt inflytande i internationell standardisering inom ISO och CEN, och för att standarder sprids och används i Sverige.

Hos SIS kan aktörer inom näringsliv, akademi, offentlig sektor och frivilligorganisationer ta initiativ till och utveckla standarder som främjar en god samhällsutveckling.

Vid certifiering, validering och verifiering blir användning av standarder en del av den internationella kvalitetsinfrastrukturen som bl.a. sker genom de officiella ackrediteringsorganen, exempelvis Swedac i Sverige.